

Afgenomen door: .....

 Datum afname:

d	d	m	m	y	y
---	---	---	---	---	---

 Persoonsnummer:

--	--	--	--	--	--

 Leeftijd:

--	--

 Geslacht: ♂   ♀

Achtergrond

De IPSJ (Indicatie Psychiatrische Stoornissen Jongeren) is een gestandaardiseerd interview voor het screenen van psychiatrische stoornissen bij jongeren.

De IPSJ is gebaseerd op een selectie van vragen uit de Diagnostic Interview Schedule for Children (DISC-IV; Shaffer et al., 2000), een door het Amerikaanse National Institute of Mental Health ontwikkeld, uitvoerig gestandaardiseerd interview waarmee 34 psychiatrische diagnoses volgens de DSM-IV gesteld kunnen worden bij kinderen en jeugdigen. De selectie uit de DISC-IV is gemaakt door Chen et al. (2005) ten behoeve van een nationaal survey-onderzoek (National Health Survey Adolescents). Chen koos, mede gebaseerd op onderzoek van Lucas (2001) de best predicerende items voor 14 stoornissen. In de IPSJ zijn daar vijf items voor de stoornis PTSS aan toegevoegd. De IPSJ geeft voor ieder van de 15 stoornissen aan of het waarschijnlijk is dat de diagnose aanwezig is. Daarvoor kent elke schaal een drempelwaarde. De IPSJ vermeldt voor ieder van de stoornissen de drempelwaarden die zijn gebruikt in het onderzoek van Chen et al. (2005).

De DISC-IV is officieel vertaald in het Nederlands door de Erasmusuniversiteit (Ferdinand & Van der Ende, 2002) waaruit voor de IPSJ met toestemming de itemformuleringen zijn overgenomen.

Gebruik

De IPSJ geeft voor ieder van de 15 stoornissen aan of het waarschijnlijk is dat de diagnose aanwezig is. Daarvoor kent elke schaal een drempelwaarde. In het scoreformulier van de IPSJ zijn de in het onderzoek van Chen gebruikte drempelwaarden aangegeven.

De 15 stoornissen zijn:

Sociale Fobie	Eetstoornissen
Separatie Angst	Stoornissen in de zindelijkheid
Agorafobie	Depressie
Paniekstoornis	Manie/Manische depressie
Gegeneraliseerde Angststoornis	Aandachtstekort/Hyperactiviteit
Specifieke Fobie	Oppositieele stoornis
Obsessief Compulsieve Stoornis	Gedragstoornis
Post Traumatische Stress Stoornis	

Afnameinstructie

Stel de vragen letterlijk. Geef alleen uitleg als dat absoluut noodzakelijk is of als de vraag duidelijk verkeerd begrepen wordt.

Personen tussen haken: [HECHTINGSFIGUUR][KINDEREN/JONGEREN],[LERAREN/BAAS]: gebruik bij het stellen van de vraag wat voor de persoon van toepassing is.

In de laatste 12 maanden . . . .

12 maanden

Sociale Fobie	Ik ga nu eerst wat vragen stellen over hoe je je voelt wanneer je in gezelschap van andere mensen bent.		
	1	. . . heb je je vaak erg zenuwachtig of ongemakkelijk gevoeld in een groep [KINDEREN/JONGEREN] - bijvoorbeeld (in de kantine op school of) op een feestje?	Ja Nee
	2	. . . heb je je vaak erg zenuwachtig gevoeld wanneer je dingen moest doen terwijl er andere mensen naar je zouden kunnen kijken?	Ja Nee
Separatie Angst	Sommige [kinderen/jongeren] raken erg van streek of worden zenuwachtig wanneer ze niet bij hun ouders zijn of bij de volwassenen die gewoonlijk voor hen zorgen. Daar ga ik je wat vragen over stellen.		
	1	. . . is er een periode geweest waarin je veel nare dromen of nachtmerries had?	Ja Nee
	2	. . . is er een periode geweest waarin je vaak hoofdpijn of buikpijn had, of het gevoel dat je moest overgeven, wanneer je niet bij [HECHTINGSFIGUUR] kon zijn?	Ja Nee
	3	. . . is er een periode geweest waarin je veel nare dromen of nachtmerries had?	Ja Nee
	4	. . . is er een periode geweest waarin je [HECHTINGSFIGUUR] vaak dichtbij je wilde hebben voordat je in slaap kon komen?	Ja Nee
	5	. . . is er een periode geweest waarin je je vaak zorgen heb gemaakt dat [HECHTINGSFIGUUR] zou weggaan en nooit meer zou terugkomen?	Ja Nee
	6	. . . is [HECHTINGSFIGUUR] ergens heen geweest zonder jou? Wanneer dat gebeurde, raakte je dan vaak erg van streek, of smeekte je [HECHTINGSFIGUUR] niet weg te gaan?	Ja Nee
	7	. . . ben je een aantal dagen achter elkaar van huis weg geweest zonder [HECHTINGSFIGUUR] ... ben je bijvoorbeeld uit logeren geweest bij vrienden of familie, of op kamp geweest? Wanneer je weg was, raakte je dan erg van streek of kreeg je erg veel heimwee omdat je [HECHTINGSFIGUUR] miste?	Ja Nee
Agorafobie	Nu wil ik je wat vragen stellen over situaties waarin je vaak bang was.		
	1	. . . ben je vaak bang geweest om met de auto, de bus of de trein te reizen?	Ja Nee
	2	. . . ben je vaak bang geweest om over een brug te gaan, of door een tunnel?	Ja Nee
	3	. . . ben je vaak bang geweest om op drukke plaatsen te zijn?	Ja Nee
	4	. . . ben je vaak bang geweest om alleen van huis te gaan?	Ja Nee
Paniekstoornis	Nu wil ik je iets vragen over aanvallen van angst.		
	1	. . . heb je weleens een aanval gehad waarbij je je plotseling erg angstig of raar voelde?	Ja Nee
	2	. . . heb je weleens gehad dat het plotseling leek alsof je stikte, of niet kon ademen?	Ja Nee
Gegeneraliseerde Angststoornis	Ik ga je nu wat vragen stellen over dingen waar je misschien zorgen over maakt.		
	1	. . . heb je je vaak veel zorgen gemaakt voordat je ging sporten, een spel ging doen, of iets anders ging doen?	Ja Nee
	2	. . . ben je iemand die vaak erg gespannen is, of iemand die het moeilijk vindt om te ontspannen?	Ja Nee
	3	. . . heb je vaak hoofdpijn gehad?	Ja Nee
	4	. . . heb je vaak ergens anders pijn gehad?	Ja Nee
Specifieke Fobie	Ik ga je vragen stellen over een aantal dingen die mensen bang kunnen maken.		
	1	. . . ben je erg bang geweest voor honden, vogels, slangen, insecten, of andere dieren?	Ja Nee
	2	. . . ben je erg bang geweest voor hoogtes?	Ja Nee
	3	. . . ben je erg bang geweest in het donker?	Ja Nee
	4	. . . ben je erg bang geweest om over een brug te gaan ... of door een tunnel ... of op de snelweg?	Ja Nee
	5	. . . ben je erg bang geweest om de lift te nemen, of een roltrap?	Ja Nee
	6	. . . was weleens veel banger dan andere mensen wanneer je een naald zag of een prik kreeg?	Ja Nee
	7	. . . werd je weleens erg bang wanneer je bloed of wondjes zag?	Ja Nee

In de laatste 12 maanden . . .

Obsessief Compulsieve Stoornis	Sommige jonge mensen hebben weleens dat een gedachte of een idee steeds maar opnieuw in hun hoofd opkomt. Wanneer mensen deze gedachten hebben raken ze meestal van streek, omdat de gedachten vreemd zijn en steeds blijven terugkomen, wat ze ook proberen. We gaan het nu hebben over een aantal verschillende gedachten die mensen kunnen hebben, en ik zal je dan vragen of je in het afgelopen jaar zulke gedachten hebt gehad.			
	1	. . . heb je je vaak steeds maar weer zorgen gemaakt dat dingen die je aanraakt vies zijn, of dat er bacteriën op zitten?	Ja	Nee
	2	. . . heb je weleens andere gedachten gehad die steeds opnieuw in je hoofd opkwamen, en die je niet kwijt kon raken?	Ja	Nee
	3	. . . is er een periode geweest waarin jij je handen of je lichaam steeds opnieuw waste, of je vele malen per dag omkleedde, omdat je kleren vies waren volgens jou?	Ja	Nee
	4	. . . heb je dingen steeds opnieuw gecontroleerd? Bijvoorbeeld, controleren of de voordeur op slot is, of de kachel uit is, of controleren of iets anders is gedaan, terwijl het al gedaan is?	Ja	Nee
	5	. . . heb jij weleens dingen steeds opnieuw geteld, of dingen een bepaald aantal keren gedaan?	Ja	Nee
Post Traumatische Stress Stoornis	Ik zou nu willen weten of je in je leven weleens een schokkende gebeurtenis hebt meegemaakt die je nog steeds van streek maakt.			
	1	. . . Heb je dat wel eens meegemaakt en zo ja, wat was dat?	Ja	Nee
	† Bij Ja, omschrijf de schokkende gebeurtenis en stel de volgende 4 vragen. Bij Nee, ga verder met de vragen over Eetstoornissen 			
	2	. . . heb je er vaak aan gedacht, zelfs al wilde je er niet aan denken?	Ja	Nee
	3	. . . als je er weer aan moest denken, raakte je dan erg gespannen of van streek?	Ja	Nee
	4	. . . heb je er veel nachtmerries over gehad?	Ja	Nee
Eetstoornissen	Ik ga je nu wat vragen stellen over eten en gewicht.			
	1	. . . heeft iemand anders zich zorgen gemaakt dat jij veel te mager was?	Ja	Nee
	2	. . . was je vaak ontevreden met jezelf omdat je vond dat je te dik was of te veel woog?	Ja	Nee
	3	. . . zijn er tijden geweest dat je bijna de hele tijd aan voedsel of eten dacht?	Ja	Nee
	4	Mensen met vreetbuien stoppen zich in korte tijd vol met heel veel voedsel - bijvoorbeeld een paar hele pizza's of een hele chocoladecake of een paar bakken ijs - en lijken niet in de hand te hebben hoeveel zij eten. . . . heb jij zo'n vreetbui gehad?	Ja	Nee
Stoornissen in de zindelijkheid	Ik wil je nu wat vragen over bedplassen en broekpoepen.			
	1	. . . heb je 's nachts in bed geplast?	Ja	Nee
	2	. . . heb je overdag in je broek geplast?	Ja	Nee
	3	. . . is er een periode geweest waarin je ergens poepte waar het niet hoort, dus in je broek, op de vloer, of ergens anders, niet op de wc?	Ja	Nee
Depressie	Ik ga je nu wat vragen stellen om te kijken of je je verdrietig of ongelukkig hebt gevoeld.			
	1	. . . is er een periode geweest waarin je niets leuk vond, en gewoon nergens belangstelling voor had?	Ja	Nee
	2	. . . is er een periode geweest waarin je minder energie had dan normaal?	Ja	Nee
	3	. . . is er een periode geweest waarin je je, zelfs wanneer je kleine dingen deed, erg moe voelde?	Ja	Nee
	4	. . . is er een periode geweest waarin je het idee had dat je niets goed kon doen, of dat je er niet zo mooi uitzag, of zo slim was, als andere mensen?	Ja	Nee
	5	. . . is er een periode geweest waarin je niet zo helder of zo snel kon denken als gewoonlijk?	Ja	Nee
	6	. . . heb je er weleens serieus over gedacht om jezelf te doden?	Ja	Nee
	7	. . . heb je geprobeerd jezelf te doden?	Ja	Nee

In de laatste 12 maanden . . . .

12 maanden

Manie/Manische depressie	Iedereen heeft wel eens een slechte bui. Maar, sommige mensen zijn wel eens een aantal dagen achter elkaar het grootste deel van de tijd mopperig, boos of prikkelbaar. Ze ergeren zich dan enorm wanneer andere mensen hen in de rede vallen, of het niet eens zijn met alles wat ze zeggen.		
	1	... Is er een periode geweest waarin jij zo mopperig of boos was?	Ja Nee
	2	... is er een periode geweest waarin je het idee had dat je bijzondere gaven of krachten bezat die je sterker, slimmer of beter maakten dan de meeste andere mensen?	Ja Nee
	3	... is er een periode geweest waarin je te veel of te snel sprak?	Ja Nee
	4	... is er een periode geweest waarin je gedachten in je hoofd te snel van het één naar het ander raasden?	Ja Nee
	5	... is er een periode geweest waarin je erg rusteloos was, zodat je moest blijven rondlopen of steeds in beweging moest blijven?	Ja Nee
Aandachtstekort/Hyperactiviteit	Ik stel je nu een paar vragen over aandacht en concentratie.		
	1	... heb je vaak moeite gehad om je aandacht meer dan eventjes te houden bij wat je aan het doen was?	Ja Nee
	2	... probeerde je vaak dingen waarbij je lange tijd zou moeten opletten uit de weg te gaan?	Ja Nee
	3	... vond je het vaak moeilijk om je aandacht te houden bij wat je aan het doen was terwijl er andere dingen om je heen gebeurden?	Ja Nee
	4	... vergat je vaak wat je zou moeten doen of wat je gepland had te doen?	Ja Nee
	5	... maakte je vaak veel fouten doordat het moeilijk voor je was om dingen zorgvuldig te doen?	Ja Nee
	6	... heb je medicijnen gebruikt tegen overactiviteit, hyperactiviteit of problemen met opletten?o	Ja Nee
Oppositieele stoornis	Nu ga ik je wat vragen stellen over boos worden of dingen doen die je in moeilijkheden zouden kunnen brengen.		
	1	... heb je geweigerd om te doen wat je door je [VERZORGERS] (of je [LERAREN/BAAS]) was opgedragen?	Ja Nee
	2	... heb je dingen gedaan, alleen maar om mensen te irriteren of om ze kwaad te maken?	Ja Nee
	3	... heb je iemand anders de schuld gegeven van jouw fouten of van dingen die je beter niet had kunnen doen?	Ja Nee
	4	... ben je mopperig of prikkelbaar geweest?	Ja Nee
	5	... heb je met opzet gemene dingen tegen andere mensen gedaan?	Ja Nee
	6	... heb je wraak genomen op andere mensen door hen bijvoorbeeld pijn te doen, een rommel van hun spullen te maken, of leugens over hen te vertellen?	Ja Nee
	7	... hebben mensen geklaagd omdat je vloekte of vieze woorden gebruikte?	Ja Nee
Gedragstoornis	Tot slot stel ik je een paar vragen over andere dingen die je misschien heb gedaan, die mensen in problemen kunnen brengen.		
	1	... heb je winkeldiefstal gepleegd - dus iets gestolen uit een winkel wanneer je dacht dat niemand keek?	Ja Nee
	2	... heb je van andere mensen gestolen, wanneer die niet in de buurt waren of niet keken?	Ja Nee
	3	... heb je iemands portemonnee of sieraden gepikt?	Ja Nee
	4	... heb je gelogen om geld te krijgen of iets anders wat je wilde?	Ja Nee
	5	... heb je ingebroken in een huis, een gebouw of een auto?	Ja Nee
	6	... heb je iets vernield of ergens met opzet rotzooi getrapt, zoals ramen ingooien, muren bekladden of banden leksteken?	Ja Nee
	7	... heb je een dier lichamelijk mishandeld en expres pijn gedaan?	Ja Nee
	8	... ben je van school gestuurd vanwege slecht gedrag - dus dat gezegd werd dat je nooit meer op die school mocht terugkomen?	Ja Nee

Afgenomen door: .....

 Datum afname:

--	--	--	--	--	--

 Persoonsnummer:

--	--	--	--	--	--	--	--

	Scoring en berekening	Bereik		Drempel waarde
		min max	Uitslag	
Sociale Fobie	1 punt voor iedere Ja	0 - 2	.....	2
Separatie Angst	1 punt voor iedere Ja	0 - 7	.....	4
Agorafobie	1 punt voor iedere Ja	0 - 4	.....	2
Paniekstoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 2	.....	2
Gegeneraliseerde Angststoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 4	.....	3
Specifieke Fobie	1 punt voor iedere Ja	0 - 7	.....	3
Obsessief Compulsieve Stoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 5	.....	3
Post Traumatische Stress Stoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 4	.....	Nog niet vastgesteld
Eetstoornissen	1 punt voor iedere Ja	0 - 4	.....	2
Stoornissen in de zindelijkheid	1 punt voor iedere Ja	0 - 3	.....	3
Depressie	1 punt voor iedere Ja	0 - 7	.....	5
Manie/Manische depressie	1 punt voor iedere Ja	0 - 5	.....	5
Aandachtstekort/Hyperactiviteit	1 punt voor iedere Ja	0 - 6	.....	4
Oppositionele stoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 7	.....	4
Gedragsstoornis	1 punt voor iedere Ja	0 - 8	.....	2